सन २०२०-२१ मध्ये कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा रु.८३.८१६६ लाख निधी वितरीत करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक : राअसुअ-२०२०/प्र.क्र.७४/४ओ

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : २८ जानेवारी, २०२१

संदर्भ:-

- १. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-ओ,दि.१९/०४/२०१७
- २. वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४ मे.२०२०
- ३. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६ एप्रिल, २०२०
- ४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग ,कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय ,भारत सरकार यांचे पत्रFile No. २-१६/२०२०-NFSM (FTS: ८३२७७), Dt.२०/०५/२०२०
- ५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. असुअ-२०२०/प्र.क्र.३२/४-ओ, दि.२८/०५/२०२०
- ६. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. असुअ-२०२०/प्र.क्र.३२/४-ओ, दि.०१/१०/२०२०
- ७. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.comm./Extn-9/NFSM/TRFA/F.NO.9५/9९६७३/२० दि.२०/०८/२०२०
- ८. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय ,भारत सरकार यांचे पत्र File No. २-३१/२०१८-NFSM (Pt) Dt.०९/०९/२०२०
- ९. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/विप्र.१/राअसुअ/TRFA/प्र.क्र.१५/२०/२१९७२, दि.११/०९/२०२०
- १०. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसुअ-२०२०/प्र.क्र.६२/४-अे, दि.०१/१०/२०२०
- ११. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय ,भारत सरकार यांचे पत्र File No. २-३१/२०१८-NFSM (Pt) Dt.२८/०९/२०२०
- १२. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/विप्र.१/राअसुअ/निवि२०-२१/प्र.क्र.०९/२४४७७, दि.०६/१०/२०२०
- 9३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२०/प्र.क्र.१९/अर्थसंकल्प(विघयो), दि.१९/०१/२०२१

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान सन २०२०-२१ अतंर्गत अन्नधान्य पिकांकिरता केंद्र शासनाने दि. २०/०५/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये ₹ २३३८९.२३० लाख इतक्या वार्षिक कृती आराखड्यास मंजूरी प्रदान केलेली आहे. कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमिवर वित्त विभागाच्या दि.०४/०५/२०२० च्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.२ नुसार राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान - अन्नधान्य पिकांकरीता संदर्भ क्र.५ येथील दि.२८/०५/२०२० व संदर्भ क्र.६ येथील दि.०१/१०/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये एकूण ₹ १३८१३.३४ लाख रकमेच्या पिकिनहाय वार्षिक कृती आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे.

तसेच, केंद्र शासनाने सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) संदर्भ क्र.८ येथील पत्रान्वये दि. ०९/०९/२०२० च्या पत्रान्वये एकूण रु.७६४.२८ लाख रकमेच्या कृती आराखडयास मंजूरी दिली आहे. त्यास संदर्भ क्र.१० येथील दि. ०९/१०/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र.११ येथील दि.२८/०९/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये सन २०२०-२१ करीता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानातंर्गत अन्नधान्य पिकांकरीता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) केंद्र हिस्सा रु.७६४.२८लक्ष इतका निधी उपलब्ध करुन दिला आहे.

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य गळितधान्य पिकांकरिता उपलब्ध केंद्र हिस्सा व राज्य हिस्सा तसेच आतापर्यंत दि.२६/११/२०२०, दि.०२/१२/२०२० व दि.२८/०१/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला निधी पुढिलप्रमाणे- (रु.लाखांत)

अभियान	केंद्र/राज्य	अर्थसंकल्पित तरतुद	वित्त विभागा- कडुन निधी वितरणास मान्यता	अन्नधान्य पुनर्जिवीत निधी वितरण	गळित धान्य पुनर्जिवीत निधी वितरण	अन्नधान्य पहिला हप्ता निधी वितरण	एकूण वितरीत निधी	वितरणा स उपलब्ध निधी
रा.अ.सु.अ.	केंद्र (२४०१ B १०५)	2000	६०% (१२००)	३९९.०१०	१९०.६२१	५६०.०७९	9989.69	५०.२९
(अन्नधान्य व गळितधान्य पिके)	राज्य (२४०१ B ११४)	۷٥٥	900% (८००)	२६२.८०३	9 २७. ०८०	३७०.१४२	७६०.०२५	३९.९७५

त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाने सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) संदर्भ क्र.१२ येथील दि. ०६/१०/२०२० च्या पत्रान्वये अनुसुचित जाती प्रवर्गासाठी केंद्र हिस्साचा रु.७७.१६ लाख व राज्य हिस्साचा रु.५१.९७ लाख असा एकूण रु. १२९.९३ लाख निधी वितरणाचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला होता.तथापि, वित्त विभागाने निधी वितराणास दिलेल्या मान्यतेच्या मर्यादेत उपरोक्त प्रमाणे शिल्लक केंद्र हिस्सा रु.५१.०० लाख व राज्य हिस्सा रु.४१.०० लाख व राज्य हिस्सा रु.४१०.०० लाख व राज्य हिस्सा रु.४१०.२९ लाख व राज्य हिस्सा रु.४०.२९ लाख व राज्य हिस्सा रु.४०.१० लाख इतकाच उपलब्ध आहे. तथापि, राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान हे केंद्र व राज्य यांच्या ६०:४० या प्रमाणात राबविले जाते. सबब,केंद्र हिस्सा रु.५०.२९ लाख या निधीच्या समप्रमाणात (४०%) राज्यहिस्सा वितरित करणे आवश्यक आहे.

त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाच्या मागणीप्रमाणे व वित्त विभाग तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने मान्यता दिल्याप्रमाणे सदर लेखाशिर्षांतर्गत निधी उपलब्धतेनुसार केंद्र हिस्सा रू. ५०.२९०० लाख व राज्य हिस्सा रु.३३.५२६६ लाख असा एकूण रु.८३.८१६६ लाख निधी वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे-

शासन निर्णयः

१. सन २०२०-२१ करीता कृषी उन्नती योजना -राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरीता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण ₹८३.८१६६ लाख (रुपये त्र्याएंशी लाख एक्याएंशी हजार सहाशे साठ फक्त) निधी या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषी) पुणे, यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे, सदर निधीपैकी केंद्र व राज्य हिस्साच्या वितरीत निधीचे विवरण पुढीलप्रमाणे –

(₹ लाख)

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा	अनुसूचित व	एकूण वितरीत निधी		
अभियान-अन्नधान्य पिके	केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	र्यू न वितरात । विव	
	५०.२९	३३.५२६६	८३.८१६६	

२. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरीता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses) उपलब्ध करुन देण्यात आलेला केंद्र हिस्याचा ₹५०.२९ लाख (रुपये पन्नास लाख एकोणतीस हजार फक्त निधी व राज्य हिस्याचा ₹३३.५२६६ लाख (रुपये तेहतीस लाख बावन्न हजार सहारो साठ फक्त) निधी खालील लेखाशिषांतर्गत सन २०२०-२१ करिता अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
मागणी क्रमांक एन-३	मागणी क्रमांक एन-३
२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन
(००)(७८९) अनुसूचीत जाती उपयोजना	(००)(७८९) अनुसूचीत जाती उपयोजना
(००) (०५) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न	(००) (०६) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न
सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके	सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके
(केंद्र हिस्सा ६०%) अनुसूचित जाती उपयोजना	(राज्य हिस्सा ४०%) अनुसूचित जाती
(२४०१ ८१०५), ३३, अर्थसहाय्य	उपयोजना (२४०१ B११४), ३३,अर्थसहाय्य

३. शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरीता भात पड क्षेत्रामध्ये कडधान्याचे उत्पादन वाढविण्यासाठी (TRFA- Pulses)अनुसुचित जातीकरीताचा उपलब्ध करुन दिलेल्या एकूण ₹८३.८१६६ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय वितरीत करावा.

४. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी	
क्र.				
9	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि),	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी	
		कृषी आयुक्तालय, पुणे	आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.	
२	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	
		कृषी अधिकारी	कार्यालयातील लेखाधिकारी	

- ५. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.
- ६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६ एप्रिल, २०२० नुसार विहीत केलेल्या अटींची पुर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.अनौसं क्र.६/२०२१/व्यय-१ दिनांक-०६.१.२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१२८१३०८४९३५०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महावीर झेंडगे) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- १. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- २. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई

- ४. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
- ८. सचिव (कृषि) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
- ९. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
- ११. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १२. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- १३. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- १४. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
- १५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १८.सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
- १९. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय, मुंबई
- २०. निवड नस्ती-४ओ